

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ludmily Valentové a soudců JUDr. Lenky Matyášové, Ph.D. a JUDr. Jakuba Camrdu, Ph.D. v právní věci žalobkyně: **T. T. V.**, zastoupené Mgr. Jiřím Hladíkem, advokátem se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Celní ředitelství Brno**, se sídlem Koliště 21, Brno, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 24. 2. 2009, č. j. 31 Ca 5/2008 – 53,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) brojí včas podanou kasační stížností proti shora uvedenému rozsudku Krajského soudu v Brně, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Celního ředitelství Brno (dále „žalovaný“) ze dne 5. 12. 2007, č. j. 8587-02/07-010100-21. Uvedeným rozhodnutím žalovaného bylo zamítnuto odvolání stěžovatelky proti rozhodnutí Celního úřadu Brno ze dne 25. 9. 2007, č. j. 432-09/07-0162-021, kterým byla uznána vinnou ze spáchání správního deliktu porušením právní povinnosti dané v ustanovení § 8 odst. 2 zákona č. 634/1992 Sb., zákon o ochraně

spotřebitele, v rozhodném znění (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“). Stěžovatelce byla tímto rozhodnutím celního úřadu uložena pokuta ve výši 25 000 Kč, povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1000 Kč a dále jí bylo uloženo propadnutí věcí – zboží porušujících některá práva duševního vlastnictví.

II. Obsah kasační stížnosti

[2] Rozsudek krajského soudu stěžovatelka napadá z důvodů obsažených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), když namítá nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit, a dále zmatečnost řízení před soudem.

[3] Stěžovatelka nesouhlasí s tím, že krajský soud pro řízení před celním úřadem aplikoval právní režim zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a nikoliv zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní kontrole“).

[4] Dovozuje-li krajský soud z § 28 zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s § 320 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „celní zákon“), že je nutná bezpodmínečná aplikace správního řádu, nejedná se podle stěžovatelky o správné hodnocení. Uvedená zákonná ustanovení odkazují na „obecné předpisy o správním řízení“, kterými je nutno rozumět více procesních předpisů, jež se ke správnímu řízení vztahují. Vedle správního řádu je tak možné uvažovat o užití zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), nebo zákona o státní kontrole, jež je rovněž obecným správním předpisem.

[5] Z hlediska systematického je řízení před celními orgány podle zákona o ochraně spotřebitele rozděleno do dvou fází, které na sebe navazují: 1/ fáze kontrolní a 2/ fáze, ve které je (na základě výsledků fáze kontrolní) zahájeno a vedeno správní řízení o případném správním deliktu. Takto postupovaly orgány celní správy rovněž v případě stěžovatelky. Názor krajského soudu, podle něhož je nutné na obě fáze řízení aplikovat správní řád, je podle stěžovatelky nesprávný a nelogický, a to minimálně z toho důvodu, že by došlo k vedení totožných řízení o stejném předmětu. Specifika tzv. kontrolního řízení jsou natolik výrazná, že kontrolu podle správního řádu nelze efektivně provádět.

[6] Stěžovatelka podotýká, že ustanovení § 23b zákona o ochraně spotřebitele reguluje toliko oprávnění celního orgánu při provádění kontroly. Je neobhajitelné, aby v rámci celní kontroly bylo nutné (jako u správního řízení vedeného z úřední povinnosti podle správního řádu) oznamovat účastníkům řízení zahájení správního řízení (s uvedením předmětu řízení a oprávněné úřední osoby). Co se týká fáze kontrolní, stěžovatelce zahájení správního řízení oznámeno nebylo. V této souvislosti tedy krajský soud při své úvaze v napadeném rozsudku opominul, že celní orgán vedl (dle názoru soudu) řízení

podle správního řádu a měl tedy obecnou povinnost předem (ve smyslu § 51 odst. 2 správního řádu) vyrozumět osobu, s níž úkon (kontrolu) prováděl.

[7] Stěžovatelka dále nesouhlasí se závěrem krajského soudu, podle něhož podle ustanovení § 18 správního řádu neexistuje poučovací povinnost ze strany správního orgánu o možnosti podání námitek proti obsahu protokolu. Podle obecných ustanovení správního řádu (§ 4 odst. 2 a 3) má totiž takovou povinnost správní orgán vždy.

[8] Podle stěžovatelky soud nesprávně vyložil její námitku týkající se nesprávnosti a nezákonnosti protokolu o kontrole. Z obsahu námítky stěžovatelky bylo bez dalšího zřejmé, že má na mysli protokol o kontrole, která byla v předmětném místě provedena. Pokud krajský soud uvádí, že stěžovatelka měla konkrétně napadený protokol označit, nebylo to možné, neboť o kontrole prováděné v prodejním stánku nebyl žádný protokol řádně vyhotoven. Kontrola byla provedena dne 27. 10. 2006, nicméně protokol pravděpodobně osvědčující její provedení je datován ze dne 7. 11. 2006; obsahuje nicméně nikoli průběh provedeného úkonu, nýbrž hodnotící závěry celního orgánu. Obsah všech protokolů obsažených ve správním spise (vedle již uvedeného protokolu dále protokoly ze dne 6. 11. 2006 a 22. 12. 2006) je téměř totožný, žádný z těchto protokolů přitom podle stěžovatelky neosvědčuje průběh úkonu, toliko subjektivně hodnotí údajně zjištěný skutkový stav, a navíc k jejich zpracování došlo se značným časovým zpožděním.

[9] Za nemístnou považuje stěžovatelka výtku krajského soudu, že si za poškození svých procesních práv může sama, neboť opustila prodejní stánek a nespolupracovala s kontrolním orgánem. V den kontroly přitom žádný protokol vyhotovován nebyl, ani nebylo zabavováno zboží, a dále nikdy nebylo zjištěno, že tou osobou, která zavinila poškození procesních práv, byla právě stěžovatelka.

[10] Dále stěžovatelka nesouhlasí s tím, že krajský soud odmítl její námitku týkající se nesprávného určení osoby odpovědné za správní delikt s odkazem na koncentraci řízení podle § 82 odst. 4 správního řádu. Stěžovatelka netvrdila novou skutečnost ani nenavrhovala provedení nového důkazu, toliko upozornila na skutečnost, že není osobou odpovědnou ze správního deliktu, neboť podnájemní smlouvu nepodepsala. Rovněž vytýkala neúčinnost dohody o přenechání prodejního stánku. Tyto skutečnosti byly stěžovatelkou tvrzeny již před vydáním rozhodnutí celního orgánu v prvním stupni. Z předložených smluv a soukromoprávních ujednání vyplývá, že stěžovatelka není odpovědná za správní delikt. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu (viz rozsudek ze dne 20. 12. 2006, č. j. 1 As 39/2005 - 66) je totiž osobou odpovědnou za správní delikt tohoto druhu osoba, která v místě sídla provozovny podniká, nikoliv osoba, která zde údajně prodává.

[11] Ze všech uvedených důvodů proto stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

[12] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvádí, že krajský soud se v napadeném rozhodnutí s žalobními námitkami stěžovatelky, jež se shodují s námitkami

uvedenými v kasační stížnosti, dostatečně vypořádal. Žalovaný proto odkazuje na své vyjádření k žalobě a nad jeho rámec uvádí, že v ustanovení § 28 zákona o ochraně spotřebitele ve znění do 11. 2. 2008, kdy nabyl účinnosti zákon č. 36/2008 Sb., kterým byl zákon o ochraně spotřebitele novelizován, bylo výslovně uvedeno, že na řízení podle § 23a, § 23b, § 23c a § 24 se vztahují obecné předpisy o správním řízení s odkazem pod čarou na správní řád. V této souvislosti žalovaný poukazuje na ustanovení § 8 odst. 2 zákona o státní kontrole, podle něhož postupují kontrolní orgány uvedené v § 2 jen v těch případech, kdy zvláštní zákon nestanoví jiný postup.

[13] Žalovaný na doplnění uvádí, že zákon o státní kontrole není celními orgány aplikován ani po uvedené novele zákona o ochraně spotřebitele, kterým byla mj. zrušena ustanovení § 23b a § 23c, jimiž byl upraven postup celního orgánu při samotné kontrole. Právní úprava kontroly, především oprávnění celních úřadů při výkonu dozoru nad dodržováním povinností stanovených zákonem o ochraně spotřebitele je dovozována z nového ustanovení § 32 zákona č. 191/1999 Sb., o opatřeních týkajících se dovozu, vývozu a zpětného vývozu zboží porušujícího některá práva duševního vlastnictví a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Působnost celních úřadů ve věci dozoru nad dodržováním povinností stanovených zákonem o ochraně spotřebitele je založena ustanovením § 23 odst. 6 tohoto zákona. Dále žalovaný podotýká, že ve vztahu k zákonu č. 191/1999 Sb. má pro účely vykonávání kompetencí celních orgánů celní zákon povahu obecné právní normy, která se s ohledem na § 325 tohoto zákona použije subsidiárně.

[14] Žalovaný tedy kasační stížnost nepovažuje za důvodnou a navrhuje, aby ji Nejvyšší správní soud zamítl.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[15] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[16] Nejprve se zdejší soud zabýval namítaným nesprávným posouzením právní otázky ze strany krajského soudu ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nesprávným posouzením právní otázky může být chybná aplikace právní normy na zjištěný skutkový stav, tj. situace, kdy soud na zjištěný skutkový stav použije jiný právní předpis, než který má správně použít, nebo jinou právní normu (jiné konkrétní pravidlo) jinak správně použitého právního předpisu, než kterou má za daného skutkového stavu správně použít, anebo aplikuje správný právní předpis (správnou právní normu), ale dopustí se nesprávnosti při výkladu. Za nezákonné je přitom třeba považovat takové nesprávné posouzení právní otázky, jež se přímo promítá do výroku napadeného rozhodnutí, tj. pokud nesprávné právní posouzení je pro výrok napadeného rozhodnutí soudu rozhodující.

[17] V posuzovaném případě je namítáno, že krajský soud na jednání celních orgánů při výkonu jejich kontrolních pravomocí nesprávně aplikoval správní řád. Pro posouzení, zda došlo k chybné aplikaci právní normy, je třeba vyjít z relevantní právní úpravy, jež je pro tento případ rozhodná:

- Zákon o ochraně spotřebitele, ve znění účinném do 11. 2. 2008:

§ 23

(...) (6) Dozor nad dodržováním povinností stanovených v § 7b, § 8 odst. 2 a § 8a provádějí též celní úřady podle § 23b a 23c tohoto zákona.

§ 23b

(1) Celní úřady jsou podle § 23 odst. 6 při kontrole oprávněny

a) kontrolovat právnické a fyzické osoby, které vyrábějí, skladují, distribuují, dovážejí, vyvážejí, nakupují, prodávají nebo dodávají výrobky a zboží na vnitřní trh nebo vyvíjejí jinou podobnou činnost na vnitřním trhu, společně s Českou obchodní inspekcí nebo samostatně, v případech důvodného podezření, že výrobky nebo zboží porušují některá práva duševního vlastnictví, (...)

(4) Celníci jsou oprávněni provádět kontrolu, zda nedochází ke klamání spotřebitele podle § 7b, § 8 odst. 2 a § 8a. (...)

(7) Kontrolované osoby jsou povinny umožnit celníkům a odborně způsobilým osobám přizvaným k účasti na kontrole plnit jejich úkoly související s výkonem kontroly.

§ 28

Vztah ke správnímu řádu

Na řízení podle § 23a, 23b a 23c a 24 zákona se vztahují obecné předpisy o správním řízení, nestanoví-li tento zákon jinak.

- Zákon o státní kontrole:

§ 8

(...) (2) Podle tohoto kontrolního řádu postupují kontrolní orgány uvedené v § 2 tohoto zákona jen v těch případech, kdy zvláštní zákon nestanoví jiný postup.

[18] Jak uvedl již krajský soud, zákon o státní kontrole je možné považovat za obecný kontrolní předpis. Podle ustanovení § 2 tohoto zákona vykonávají státní kontrolu ministerstva a jiné ústřední správní úřady v rozsahu stanoveném zvláštními zákony, místní orgány státní správy a orgány územní samosprávy, pokud vykonávají státní správu v rozsahu stanoveném zvláštními zákony, a ostatní orgány státní správy, do jejichž působnosti náleží specializovaná kontrola, odborný dozor nebo inspekce podle zvláštních předpisů (kontrolní orgány). Podle § 3 odst. 1 se státní kontrolou rozumí kontrolní činnost kontrolních orgánů zaměřená na hospodaření s finančními a hmotnými prostředky České republiky a plnění povinností vyplývajících z obecně závazných právních předpisů nebo uložených na základě těchto předpisů.

[19] Správně byl rovněž vymezen vztah zákona o státní kontrole k příslušným ustanovením zákona o ochraně spotřebitele (§ 23b a § 23c), a sice jako vztah obecného (zákon o státní kontrole) a zvláštního (zákon o ochraně spotřebitele) právního předpisu. Ustanovení § 23b vymezuje postup celních orgánů, který se uplatní v případě kontroly dodržování povinností stanovených mj. i v § 8 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele (klamání spotřebitele spočívající v nabídce nebo prodeji výrobků nebo zboží porušujících některá práva duševního vlastnictví, jakož i skladování těchto výrobků nebo zboží za účelem nabídky nebo prodeje). Ustanovení § 23c tohoto zákona potom vymezuje postup celních orgánů při prokázaném zjištění porušení ustanovení § 8 odst. 2.

[20] S ohledem na ustanovení § 28 zákona o ochraně spotřebitele postupují celní orgány v rámci jim svěřených pravomocí v ustanoveních § 23a, § 23b a § 23c a § 24 tohoto zákona podle správního řádu. Přestože je možné připustit poněkud matoucí dikci ustanovení § 28 zákona o ochraně spotřebitele, podle níž se správní řád použije na *řízení* podle výše uvedených ustanovení, když pod tento pojem by obecně nebylo možné podřadit výkon dozorové a kontrolní činnosti, je třeba se přiklonit k výkladu, že v tomto případě se správní řád použije na všechny postupy celních orgánů při provádění úkonů na základě zákona o ochraně spotřebitele. Na dozorovou a kontrolní činnost celních orgánů se proto budou vztahovat především ustanovení § 137 – § 139 správního řádu (zvláštní ustanovení o postupu před zahájením řízení).

[21] Argumentuje-li stěžovatelka ve prospěch aplikace zákona o státní kontrole tím, že ustanovení § 28 zákona o ochraně spotřebitele odkazuje na použití „obecných předpisů o správním řízení“, nelze jí přisvědčit. Zákon o státní kontrole není obecným předpisem o správním řízení, jedná se o předpis upravující kontrolní činnost vykonávanou ze strany příslušných orgánů. Kontrolní činnost přitom obecně není postupem, jehož výsledkem by bylo rozhodnutí postihující práva nebo povinnosti jeho adresáta (viz § 9 správního řádu). Správní řízení totiž zpravidla na kontrolní činnost navazuje; se zahájením případného správního řízení o uložení sankce nebo opatření v přímé souvislosti s kontrolními zjištěními počítá zákon o státní kontrole v ustanovení § 18 odst. 4. Tento výklad ostatně potvrzuje i úmysl zákonodárce, který v ustanovení § 28 zákona o ochraně spotřebitele odkázal v poznámce pod čarou na správní řád z roku 1967, jenž byl s účinností ode dne 1. 1. 2006 nahrazen správním řádem stávajícím.

[22] Co se týká podřazení daňového řádu pod pojem „obecné předpisy o správním řízení“, daňové řízení samozřejmě je druhem správního řízení, nicméně jeho předmětem je řízení o daních ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 daňového řádu. Pokud by měl zákonodárce v úmyslu, aby se při postupech podle § 23a, § 23b a § 23c a § 24 zákona o ochraně spotřebitele použil daňový řád, výslovně by to do zákona uvedl [namísto odkazu na obecné předpisy o správním řízení by např. odkázal na obecné předpisy o správě daní a poplatků, obdobně viz § 320 odst. 1 písm. c) celního zákona]. Námitka stěžovatelky spočívající v aplikaci nesprávného právního předpisu na postup celních orgánů podle ustanovení § 23b a § 23c zákona o ochraně spotřebitele tedy není důvodná.

[23] Stěžovatelka dále namítala absenci poučení o opravných prostředcích jako povinné náležitosti protokolu podle § 18 a násl. správního řádu. Protokol a jeho náležitosti obsahuje ustanovení § 18 správního řádu:

§ 18

(1) O ústním jednání (§ 49) a o ústním podání, výsledku svědka, výsledku znalce, provedení důkazu listinou a ohledání, pokud jsou prováděny mimo ústní jednání, jakož i o jiných úkonech souvisejících s řízením v dané věci, při nichž dochází ke styku s účastníky řízení, se sepisuje protokol. (...)

(2) Protokol obsahuje zejména místo, čas a označení úkonů, které jsou předmětem zápisu, údaje umožňující identifikaci přítomných osob, vylíčení průběhu předmětných úkonů, označení správního orgánu a jméno, příjmení a funkci nebo služební číslo oprávněné úřední osoby, která úkony provedla. (...)

(3) Protokol podepisuje oprávněná úřední osoba, popřípadě osoba, která byla pověřena sepsáním protokolu, a dále všechny osoby, které se jednání nebo provedení úkonu zúčastnily. Odepření podpisu, důvody odepření a námitky proti obsahu protokolu se v protokolu zaznamenají.

(4) Jiné osoby, jichž se obsah protokolu přímo dotýká, mohou bezprostředně po seznámení s protokolem podat stížnost (§ 175) proti jeho obsahu.(...)

[24] Součástí spisového materiálu jsou následující listiny s označením „protokol“: 1/ protokol o kontrole provedené podle § 23b a § 23c zákona o ochraně spotřebitele ze dne 7. 11. 2006, č. j. 9710-08/06-0162-032, a 2/ protokol o zajištění důkazu ve smyslu ustanovení § 138 odst. 4 správního řádu ze dne 6. 11. 2006, č. j. 9710-07/06-0162-032, 3/ protokol o zjištěném důvodném podezření z porušení právních předpisů ze dne 22. 12. 2006, č. j. 9710-22/06-0162-032, a 4/ protokol o ústním jednání podle ustanovení § 49 ve věci projednání správního deliktu ze dne 9. 2. 2007, č. j. 432-03/07-0162-021 (TR 37/2007). Všechny protokoly musí obsahovat náležitosti vyplývající z § 18 správního řádu. Jak uvedl již krajský soud v napadeném rozsudku, poučení o opravných prostředcích není podstatnou náležitostí protokolu. S ohledem na demonstrativní výčet náležitostí protokolu (§ 18 odst. 2 správního řádu) je na vůli správního orgánu, zda poučení o opravných prostředcích v protokolu písemně uvede. Absence takového poučení tedy není vadou řízení před správním orgánem.

[25] Tato skutečnost samozřejmě nic nemění na možnosti dotčených osob zákonem zaručených prostředků obrany proti obsahu protokolu využít. Pokud by se stěžovatelka účastnila provádění úkonu, o kterém se protokol sepisoval (tj. kontroly provedené podle zákona o ochraně spotřebitele, zajištění důkazu) měla by samozřejmě právo proti jeho obsahu vyjádřit námitky. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka místo kontroly ještě před jejím zahájením opustila, mohla jako osoba, které se obsah protokolu přímo dotýká podat proti jeho obsahu stížnost podle ustanovení § 175 správního řádu. Stejným způsobem (tj. stížností) se stěžovatelka případně mohla bránit proti namítanému porušení poučovací povinnosti ve smyslu § 4 odst. 2 správního řádu. Existence této poučovací povinnosti však nemění nic na výše uvedeném závěru, že poučení o opravných prostředcích není podstatnou náležitostí písemného vyhotovení protokolu.

[26] Pokud stěžovatelka namítá, že krajský soud nesprávně vyložil námitku stěžovatelky napadající nesprávnost a nezákonnost protokolu o kontrole, nejedná se rovněž o námitku důvodnou. Jak vyplývá ze spisového materiálu, vzhledem k nepřítomnosti stěžovatelky při provádění kontroly, která místo kontroly před jejím zahájením opustila, jí byl poštou zaslán protokol o kontrole provedené podle § 23b a § 23c zákona o ochraně spotřebitele ze dne 7. 11. 2006, č. j. 9710-08/06-0162-032, jehož součástí byl záznam o podání vysvětlení podle ustanovení § 137 správního řádu ze dne 27. 10. 2006, č. j. 9710-03/06-0162-032, sepsaný s provozovatelem tržnice, protokol o zajištění důkazu ve smyslu ustanovení § 138 odst. 4 správního řádu ze dne 6. 11. 2006, č. j. 9710-07/06-0162-032, a usnesení ředitele Celního úřadu Brno o zajištění důkazu ze dne 6. 11. 2006, č. j. 9710-06/06-0162-032.

[27] V žalobě stěžovatelka namítala, že „(p)rotokol, který žalovaný a správní orgán I. stupně opírají o své rozhodnutí, nebyl pořízen v souladu se zákonem a to konkrétně ust. § 15 a násl. zák. č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, když v něm chybí poučení o opravných prostředcích (námitky proti obsahu)“. Přestože z obsahu žaloby bylo možné dovodit, že stěžovatelka brojí proti protokolu o kontrole, na druhou stranu vzhledem k tomu, že se stěžovatelka mohla se všemi protokoly seznámit, nic jí v tom nebránilo, aby konkrétní protokol v žalobě přesně označila. Protokol o provedené kontrole sice byl vyhotoven s časovým odstupem ode dne samotného provedení kontroly, nicméně toto prodlení (z ustanovení § 18 správního řádu přitom nelze dovozovat, že by musel být protokol o úkonech správních orgánů vyhotoven přímo na místě) bylo dáno rovněž nutností provést úkony směřující ke zjištění totožnosti kontrolované osoby a k zajištění zboží jako důkazu před zahájením správního řízení.

[28] Protokoly sepsané na základě činnosti celních orgánů před samotným zahájením správního řízení o správním deliktu obsahují všechny podstatné náležitosti protokolu podle ustanovení § 18 správního řádu. Vzhledem k tomu, že podle odstavce 3 tohoto ustanovení podepisují protokol vedle oprávněné úřední osoby (příp. osoby pověřené sepsáním protokolu) všechny osoby, které se jednání nebo provedení úkonu zúčastnily, absence podpisu a případných námitek stěžovatelky, která místo kontroly před jejím zahájením opustila, nezpůsobuje vadu protokolu. Stejně jako krajský soud, i Nejvyšší správní soud považuje za vhodné stěžovatelce jako kontrolované osobě připomenout povinnosti obsažené v ustanovení § 23b odst. 7 (*Kontrolované osoby jsou povinny umožnit celníkům a odborně způsobilým osobám přizvaným k účasti na kontrole plnit jejich úkoly související s výkonem kontroly.*) a ustanovení § 50 odst. 2 správního řádu (*Nestanoví-li zvláštní zákon jinak, jsou účastníci povinni při opatřování podkladů pro vydání rozhodnutí poskytovat správnímu orgánu veškerou potřebnou součinnost*), kterým stěžovatelka svým jednáním zjevně nedostála.

[29] Krajský soud shledal ve vztahu k protokolu o kontrole provedené podle § 23b a § 23c zákona o ochraně spotřebitele ze dne 7. 11. 2006, č. j. 9710-08/06-0162-032, důvodnou námitku stěžovatelky ohledně ústního oznámení. Ze spisového materiálu je však zřejmé, že celní orgány postupovaly podle § 138 odst. 1 správního řádu, když byly před zahájením řízení zajištěny důkazy (zboží, u kterého existovalo důvodné podezření z porušení některých práv duševního vlastnictví) z důvodu obav, že později tyto důkazy nebude možno provést vůbec nebo jen s velkými obtížemi, a přitom bylo lze důvodně

předpokládat, že provedení těchto důkazů může podstatně ovlivnit řešení otázky, která bude předmětem rozhodování. Podle tohoto ustanovení *o zajištění důkazu vydá správní orgán usnesení, které se oznamuje osobám, jichž se přímo dotýká. Hrozí-li nebezpečí z prodlení, lze usnesení oznámit i dodatečně s výjimkou oznámení osobám, které musí při provádění úkonu poskytnout osobní součinnost.* K tomu Nejvyšší správní soud dodává, že svojí úmyslnou nepřítomností na místě kontroly stěžovatelka neumožnila celním orgánům oznámení usnesení na místě. Pokud byly listiny týkající se zajištění zboží (důkazů), tj. protokol o zajištění důkazu ve smyslu ustanovení § 138 odst. 4 správního řádu ze dne 6. 11. 2006, č. j. 9710-07/06-0162-032, a usnesení ředitele Celního úřadu Brno o zajištění důkazu ze dne 6. 11. 2006, č. j. 9710-06/06-0162-032, zaslány písemně po jejich vyhotovení stěžovateli jako kontrolované osobě (ta si je na poště prokazatelně vyzvedla), proti tomuto postupu nelze nic namítat.

[30] Nejvyšší správní soud nicméně zvažoval správnost postupu celních orgánů, které při zajištění zboží upřednostnily postup podle ustanovení § 138 správního řádu před postupem vymezeným v ustanovení § 23c odst. 1 – 4 zákona o ochraně spotřebitele. Oba postupy se totiž na první pohled dublují a vzhledem k subsidiárnímu použití správního řádu by měla být dána přednost speciální úpravě vymezené zákonem o ochraně spotřebitele. V daném případě však nakonec Nejvyšší správní soud na základě ustanovení § 23c odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele shledal, že podle tohoto zákona by bylo možné postupovat výhradně v případě *prokázaného zjištění* nabídky, prodeje atd. výrobků nebo zboží porušujícího práva duševního vlastnictví. K tomuto zjištění je však nutné vyžádání odborného posouzení zajištěného zboží od jednotlivých držitelů ochranných známek, k čemuž bylo na základě žádosti celních orgánů posléze přistoupeno. Pokud tedy krajský soud poukazuje na porušení povinností stanovených v § 23c odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele (ústní oznámení opatření o zajištění výrobků nebo zboží), jedná se o nepřesnost, neboť celní orgány postupovaly podle ustanovení § 138 správního řádu. Tato nepřesnost však neměla vliv na výsledek řízení o žalobě stěžovatelky před krajským soudem.

[31] Námitku stěžovatelky, že není osobou odpovědnou ze správního deliktu, neboť podnájemní smlouvu nepodepsala, rovněž nepovažuje Nejvyšší správní soud za důvodnou. Smlouva o podnájmu nebytových prostor a věcí movitých ze dne 26. 12. 2005, jejímž předmětem je podnájem blíže specifikovaných nebytových prostor a movitých věcí za účelem provozu obchodní činnosti, byla uzavřena mezi společností VUCOM s. r. o. (jako nájemcem) a paní T. N. H. T. (jako podnájemcem). Smlouva byla sjednána s účinností od 1. 1. 2006 na dobu neurčitou. Dohoda o zapůjčení prodejní místnosti ze dne 27. 7. 2006 byla sjednána mezi panem N. H. S., paní H. T. T. N. (jako půjčovatelem) a paní N. T. T. (na dobu od 1. 8. 2006 do 1. 8. 2007), dohoda byla zároveň podepsána provozovatelem tržnice - společností VUCOM s. r. o. Osoba, jíž bylo prodejní místo zapůjčeno uvedenou Dohodou o zapůjčení prodejní místnosti (a jež se zavázala platit nájemné společnosti VUCOM s. r. o. a převzít odpovědnost za veškeré druhy zboží, které jsou určeny k prodeji na půjčené místnosti) je identifikována mj. i číslem cestovního dokladu. Osoba N. T. T., která tuto dohodu podepsala a stěžovatelka jsou jednou osobou, což vyplývá z přípisu Policie ČR založeného ve spise.

[32] Stěžovatelka je toho názoru, že odpovědnost za správní delikt by měla dopadnout na osobu, která je v právním vztahu s majitelem tržnice. Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že skutková podstata správního deliktu klamání spotřebitele podle ustanovení § 8 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele, za jejíž naplnění byla stěžovatelka sankcionována, spočívá v nabídce nebo prodeji výrobků nebo zboží porušujících některá práva duševního vlastnictví, jakož i skladování těchto výrobků nebo zboží za účelem nabídky nebo prodeje. Z toho vyplývá, že osobou odpovědnou za tento správní delikt je prodávající, kterým se pro tyto účely [viz § 2 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně spotřebitele] rozumí podnikatel, který spotřebiteli prodává výrobky nebo poskytuje služby. Zároveň nelze odhlédnout od ustanovení § 27 tohoto zákona, podle něhož povinnosti prodávajících, výrobců, dovozců nebo dodavatelů mají i osoby, které provozují činnosti uvedené v § 2 odst. 1 písm. b) až e) bez příslušného oprávnění.

[33] Z uvedeného vyplývá, že osoba, která v době kontroly celních orgánů disponovala užívacím právem k prodejní místnosti, v níž bylo zajištěno zboží porušující některá práva duševního vlastnictví, je osobou odpovědnou za správní delikt podle ustanovení § 8 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele. Pro posouzení odpovědnosti za tento správní delikt není rozhodné, zda byla prodejní místnost k těmto účelům využívána na základě smlouvy nájemní, podnájemní nebo na základě jiného soukromoprávního smluvního vztahu; podstatné je prokázání existence užívacího práva k tomuto objektu, tj. právního vztahu k provozovně. Podle Dohody o zapůjčení prodejní místnosti byla osobou provozující prodejní místnost na předem stanovenou dobu N. T. T., resp. stěžovatelka, která proto nese odpovědnost za naplnění skutkové podstaty správního deliktu ve smyslu § 8 odst. 2 zákona o ochraně spotřebitele. K odkazu stěžovatelky na rozsudek zdejšího soudu ze dne 20. 12. 2006, č. j. 1 As 39/2005 - 66, je nutno uvést, že nyní řešený případ se skutkově odlišuje, nicméně jeho závěry, totiž že osobou odpovědnou za prodej zboží porušujících některá práva duševního vlastnictví je osoba odpovědná za chod provozovny (tj. nikoliv např. její zaměstnanci či vypomáhající rodinní příslušníci), jsou platné. Touto osobou je pro účely zákona o ochraně spotřebitele nutno rozumět i osoby, které prokazatelně disponují užívacím právem k provozovně – místě prodeje, a které zde tuto činnost skutečně vykonávají. V posuzovaném případě bylo dostatečným způsobem prokázáno, že touto osobou je právě stěžovatelka, když se v Dohodě o zapůjčení prodejní místnosti zavázala „*dodržet všechny předpisy určené firmou VUCOM s. r. o.*“ a být „*plně zodpovědná za veškeré druhy zboží, které jsou určeny k prodeji na půjčené místnosti*“.

[34] Stěžovatelka dále namítala i naplnění důvodů kasační stížnosti vymezených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tuto námitku však blíže nerozvedla. Nejvyšší správní soud neshledal, že by v posuzovaném případě řízení před krajským soudem trpělo zmatečností spočívající v tom, že chyběly podmínky řízení, že ve věci rozhodoval vyloučený soudce nebo že by byl soud nesprávně obsazen, popř. bylo rozhodnuto v neprospěch účastníka v důsledku trestného činu soudce.

[35] Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační důvody zakotvené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) ani c) s. ř. s. naplněny nebyly, a proto kasační stížnost zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[36] O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovaný v řízení plně úspěšný sice byl, nevznikly mu však náklady řízení přesahující rámec jeho běžné činnosti, a proto mu soud právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 25. února 2010

JUDr. Ludmila Valentová
předsedkyně senátu